

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ

ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування

АНТОНЮК О.С., СЛАВІК Р.В.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З КУРСУ

**« РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ
СВІТУ»**

для студентів 3 курсу денної форми навчання географічного факультету

Ужгород - 2020

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра фізичної географії та раціонального природокористування

АНТОНІЮК О.С., СЛАВІК Р.В.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З КУРСУ
« РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА ТА СОЦІАЛЬНА ГЕОГРАФІЯ
СВІТУ»

для студентів 3 курсу денної форми навчання географічного факультету

Ужгород - 2020

УДК 911.3:33 (100)

Навчально-методичні рекомендації з курсу «Регіональна економічна та соціальна географія світу» (для студентів 3 курсу денної форми навчання географічного факультету).

Укл.: О.С. Антонюк., Р.В. Славик – Ужгород, 2020. – 55 с.

Укладачі: Антонюк О.С., ст. викл. кафедри фізичної географії та раціонального природокористування географічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Славик Р.В., доц. кафедри фізичної географії та раціонального природокористування географічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензенти: Дністрянський М.С., доктор географічних наук, професор кафедри географії України ЛНУ ім. Івана Франка

Салюк М.Р., кандидат географічних наук, доцент кафедри фізичної географії та раціонального природокористування Ужгородського національного університету

Відповідальний за випуск - доктор фіз.-мат. наук, професор Поп С.С.

Рекомендовано до друку методичною комісією географічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №3 від 20 квітня 2020 року.

Ужгородський національний університет, 2020

ЗМІСТ

1. Вступні зауваження.....	5
2. Тематичний план вивчення дисципліни.....	5
3. Розгорнута програма дисципліни.....	10
4. Плани лекцій.....	16
5. Рекомендована література.....	21
6. Плани семінарсько-практичних занять.....	23
7. Економіко-географічний мінімум.....	38
8. Варіанти завдань для проміжних контролів.....	46
9. Запитання до іспиту	48
10. Завдання для самостійної роботи студентів та рекомендації щодо їх виконання.....	52

1.ВСТУПНІ ЗАУВАЖЕННЯ

Об'єктом регіональної економічної та соціальної географії є окремі території, регіони, країни, міста тощо. Об'єктом вивчення курсу «Регіональна економічна та соціальна географія світу» є суспільно-географічні комплекси зарубіжних території. Предметом вивчення є територіальна організація суспільства або окремих його частин – населення, виробничої, соціальної, духовної чи природничої сфер.

«Регіональна економічна і соціальна географія світу» будучи базовою дисципліною при підготовці кваліфікованих географів, передбачає:

- Вільне володіння суспільно-географічною термінологією та орієнтацією у сучасних світових процесах (глобалізація, інтеграція, інформатизація світового господарства), які суттєво впливають на географію господарських комплексів зарубіжних країн;
- Глибоке знання політичної карти світу, історико-географічних регіонів та типів зарубіжних країн за рівнем соціально-економічного розвитку;
- Розуміння сучасних тенденцій в управлінських, функціонально-галузевих, територіальних структурах та зовнішньоекономічних комплексах держав різних типів;
- Вміння науково узагальнювати та обґрунтовувати фактичний матеріал.

Вищеперелічене також є метою семінарських занять та практичних робіт з даного курсу.

2.ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна програма складена згідно навчальних планів географічного факультету та вимог стандарту освіти. Предмет вивчається протягом двох семестрів на третьому курсі денної форми навчання кафедри фізичної географії та раціонального природокористування і розрахований на 240 годин, з них 128 годин аудиторних ,а саме 68 – лекційних, 50 – практичних, 2 – консультацій, 2 – залік, 6 - іспит та 112 – самостійної роботи студентів. Підсумковий контроль – іспит, проміжний – практичні роботи, модульні контрольні роботи та залік.

Таблиця розподілу годин

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів денна – 4, заочна - 8	Галузь знань 01 – Освіта <hr/> (шифр і назва)	Нормативна (цикл дисциплін професійної та практичної підготовки) <i>Регіональна економічна та соціальна географія світу</i>	
	Спеціальність 014.07 «Середня освіта. Географія», 106 «Географія»(денна, заочна), (шифр, назва)		
Модулів – 4	Спеціальність (професійне спрямування): <i>Середня освіта. Природнича географія.</i>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання ___ - ___ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин денна – 240, заочна - 180		5,6-й	5, 6-й,
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>бакалавр</i>	Лекції	
		68 год.	24 год.
		Практичні, семінарські	
		50 год.	12 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
122 год.	204 год.		
Індивідуальні завдання: -год.			
Вид контролю: <i>залік, екзамен</i>			

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
<i>Змістовий модуль 1. Сучасна регіональна економічна і соціальна географія світу. Характеристика Європи.</i>												
Тема 1. Теоретичні засади регіональної економічної і соціальної географії.	6	3	2	-	-	1	7	2	1	-	-	5
Тема 2. Центральна Європа.	9	2	2	-	-	5	7	-		-	5	
Тема 3. Центральна Європа. Місце регіону у міжнародному поділі праці.	9	3	1	-	-	5	7	-		-	5	
Тема 4. Центральна Європа. Суспільно-географічна характеристика Болгарії, Албанії.	9	2	2	-	-	5	7	-		-	5	
Тема 5. Західна Європа. Місце і роль держав Західної Європи у сучасному світі.	9	2	2	-	-	5	7	2		-	-	5
Тема 6. Західна Європа. Територіальна структура господарства Німеччини, Франції.	10	3	2	-	-	5	5	2		-	-	5
Тема 7. Західна Європа. Велика Британія, Італія.	8	2	1	-	-	4	5	2		-	-	5
Разом за змістовим модулем 1	60	17	12	-	-	30	45	6	3	-	-	35
<i>Змістовий модуль 2. Характеристика країн США, Англо-Америци, Латинської Америки, Південно-Західної Азії. .</i>												
Тема 8 . Сполучені Штати Америки. Географічне положення	8	2	2	-	-	4	6	2	-	-	-	5
Тема 9. Сполучені Штати Америки. Основні риси господарства.	9	3	2	-	-	4	6	-	-	-	-	5
Тема 10. Англо-Америка. Територіальна	6	2	1	-	-	3	6	2	1	-	-	5

структура господарства США.												
Тема 11. Латинська Америка. Політична карта регіону.	8	2	1	-	-	5	6	-	-	-	-	5
Тема 12. Латинська Америка. Господарство Бразилії, Аргентини, Мексики.	9	2	2	-	-	5	6	2	-	-	-	5
Тема 13. Південно-Західна Азія. Територія, місце в світі, географічне положення.	8	2	1	-	-	5	5	-	2	-	-	5
Тема 14. Південно-Західна Азія. Загальна характеристика господарства.	8	2	2	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 15. Туреччина.	4	2	1	-	-	1	5	-	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 2	60	17	12	-	-	30	45	6	3	-	-	40
<i>Усього годин за І семестр</i>	<i>120</i>	<i>34</i>	<i>24</i>	-	-	<i>60</i>	<i>90</i>	<i>12</i>	<i>6</i>	-	-	<i>75</i>
Змістовий модуль 3. Характеристика країн Південної, Південно-Східної, Східної Азії.												
Тема 16. Південна Азія. Територія, географічне положення.	7	2	1	-	-	4	6	2	-	-	-	5
Тема 17. Індія. Місце в світі. Характеристика господарства	8	2	2	-	-	4	6	-	-	-	-	5
Тема 18. Індія. Зовнішні економічні зв'язки.	7	2	1	-	-	4	6	2	-	-	-	5
Тема 19. Південно-Східна Азія. Територія. Географічне положення.	7	2	1	-	-	4	6	-	2	-	-	5
Тема 20. Південно-Східна Азія. Населення. Господарство.	8	2	2	-	-	4	6	-	1	-	-	5
Тема 21. Південно-Східна Азія. Рекреаційні ресурси. Сінгапур.	6	2	1	-	-	3	5	2	-	-	-	5
Тема 22. Східна Азія.	9	3	2	-	-	3	5	-	-	-	-	5
Тема 23. Китай.	8	2	2	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 3	60	17	12	-	-	30	45	6	3	-	-	40

Змістовий модуль 4. Характеристика високо розвинутих країн Азії. Країни Африки, Австралії та Океанії.

Тема 24 . Японія. Місце у світі, склад території, географічне положення.	7	3	2	-	-	4	6	2	-	-	-	4
Тема 25. . Японія. Структура господарства, промисловість, енергетика.	7	2	1	-	-	4	6		1	-	-	4
Тема 26. Африка. Етапи формування політичної карти. Природні умови та ресурси.	7	2	1	-	-	4	6	2	-	--	-	4
Тема 27. Африка. Вплив глобалізації на місце Африки у сучасному світі. Південна Африка.	8	2	2	-	-	4	6	-	-	-	-	4
Тема 28. Африка. Суспільно-географічна характеристика Єгипту. Ефіопія.	8	2	2	-	-	4	6	-	2	-	-	4
Тема 29. Австралія. Природно-ресурсний потенціал. Господарство.	8	2	2	-	-	4	5	2	-	-	-	5
Тема 30. Океанія. Політична та економічна карта Океанії. Нова Зеландія.	7	2	2	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Тема 31. Океанія. Сільське господарство. Промисловість. Рекреація і туризм регіону.	7	2	2	-	-	4	5	-	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 4	60	17	14	-	-	32	45	6	3	--	-	35
<i>Усього годин за 2семестр</i>	<i>120</i>	<i>34</i>	<i>26</i>	-	-	<i>62</i>	<i>90</i>	<i>12</i>	<i>6</i>	-	-	<i>75</i>
Усього годин	240	68	50	-	-	122	240	24	12	-	-	204
Модуль 2												
ІНДЗ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Навчально-допоміжні матеріали:

Настінні карти, фізичні, економічні та комплексні атласи світу, контурні карти, електронні карти світу та окремих регіонів.

3. РОЗГОРНУТА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ВСТУП

Об'єкт і предмет регіональної економічної і соціальної географії світу. Характеристика навчальної, допоміжної і популярної літератури, статистичних джерел і картографічних матеріалів. План вивчення регіону, країни, району, населеного пункту, галузі діяльності. Його необхідність і умовний характер.

ТЕМА 1. ТИПІЗАЦІЯ КРАЇН

Значення і суть типізації. Основні показники типізації країн. Типи країн світу за рівнем соціально-економічного розвитку:

1) економічно розвинені держави (головні держави, високорозвинені малі держави Західної Європи, держави переселенського капіталізму); 2) країни середнього рівня розвитку (середньо розвинені країни Західної та Центральної Європи); 3) економічно слаборозвинені країни (ключові слаборозвинені держави, держави відносно зрілого капіталізму, малі фінансово надлишкові держави нафтоекспортери, найменш розвинені держави світу).

ТЕМА 2. ЦЕНТРАЛЬНА ЄВРОПА

Поняття «Центральна Європа». Обґрунтування меж Центральної Європи. Етапи формування політичної карти регіону. Сучасний суспільний лад, рівень економічного і соціального розвитку та місце в світі. Природні умови і природні ресурси регіону. Населення. Загальна характеристика господарства. Основні галузі промисловості та сільського господарства. Транспортна система, зовнішньоекономічний комплекс. Товарна структура торгівлі, залучення іноземних інвестицій. Природна і культурна спадщина.

Польща та Чехія, як приклад найбільш розвинених держав регіону. Особливості їх історичного та економічного розвитку, сучасна структура господарства. Коротка характеристика порайонних відмін.

Румунія та Болгарія, як приклад середньо розвинутих держав регіону. Коротка характеристика кожної країни.

Албанія, Македонія, Боснія і Герцоговина – найменш розвинені держави регіону. Причини, що зумовили її розвиток коротка характеристика кожної країни.

ТЕМА 3. ЗАХІДНА ЄВРОПА

Західна Європа, як історико-культурний феномен. Територія. Географічне положення. Природні умови і ресурси. Населення. Георелігійна ситуація. Імпорт робочої сили.

Суспільний лад і державний устрій. Етапи і рівень економічного і соціального розвитку. Інтеграційні процеси. Європейський Союз – один з основних полюсів розвитку в сучасному світі. Проблема розширення ЄС. Науково-технічний і виробничий потенціал.

Структура господарства. Енергетика. Обробна промисловість. Високотехнологічні виробництва. Сільське господарство. Аграрна політика. Транспорт. Нематеріальна діяльність. Зовнішні зв'язки. Міжнародні послуги, туризм. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності і міста.

Німеччина. Кордони. Комплексна характеристика господарства. Економічні райони.

Франція. Комплексна характеристика господарства та економічних районів.

Велика Британія. Загальна характеристика господарства та окремих економічних районів.

Італія. Загальна характеристика господарства та економічних районів.

Характеристика високорозвинених малих держав Західної Європи (Фінляндія, Швеція, Норвегія, Данія, Ісландія, Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Швейцарія, Австрія). Особливості участі у МПП.

Держави-карлики Західної Європи: Андорра, Ватикан, Ліхтенштейн, Мальта, Монако, Сан-Марино.

ТЕМА 4. АНГЛО-АМЕРИКА

Англо-Америка, як історико-культурний регіон. Особливості інтеграційних процесів на сучасному етапі розвитку.

США, передумови становлення, формування території. Географічне положення. Особливості адміністративного устрою, форма державного правління.

Природне середовище, населення. Расово-етнічна структура населення. Демографічні процеси: субурбанізація, контрурбанізація. Американське місто. Позаметрополітенське розселення.

Основні риси сучасного господарства. Роль науки. Транснаціональні корпорації. Військово-промисловий комплекс.

Промисловість. Структура промисловості. Високотехнологічні виробництва, енергетика. Промислові райони. Агропромисловий комплекс. Транспортна система. Особливості формування транспортної мережі. Нематеріальна діяльність. Зовнішньоекономічні зв'язки. Природна і культурна спадщина.

Внутрішні відмінності. Промислові райони.

Канада. Історичні особливості формування. Сучасний політико-адміністративний та державний устрій. Географічне положення, природні умови та ресурси. Мінерально-сировинні ресурси, як основа участі у МПП. Основні демографічні та соціальні характеристики населення. Українці в Канаді. Структура господарства. Промисловість, енергетика. Гірничодобувна промисловість, металургія. Лісопромисловий комплекс, транспортне машинобудування. Сільське господарство. Транспорт. Зовнішньоекономічні зв'язки. Внутрішні відмінності та міста. Природна і культурна спадщина.

ТЕМА 5. ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА

Політична карта і особливості її формування. Сусідство з США . Населення. Етнічний склад. Роль перехідних рас. Демографічні процеси, розміщення, характер урбанізації. Сільське розселення, спосіб та умови життя. Українська діаспора у регіоні.

Оцінка природних умов і ресурсів, їх регіональні відмінності. Роль корисних копалин і агрокліматичних ресурсів у формування іміджу на світових ринках. Особливості і рівень економічного і соціального розвитку.

Промисловість. Гірничопромислові райони. Транспорт. Трансконтинентальні шляхи. Панамський канал. Сільське господарство. Споживчі культури, плантаційні культури. Тваринництво.

Зовнішньоекономічні зв'язки.

Мексика. Територія. Географічне положення. ПРП. Населення. Роль Мехіко. Загальна характеристика господарства. Транспортний комплекс. Місце у МПП. Внутрішні відмінності та міста.

Бразилія. «Тропічний гігант». Внутрішні відмінності та міста. Загальна характеристика господарства.

Аргентина – найважливіша держава «Південного конусу». Внутрішні відмінності та міста.

ТЕМА 6. ПІВДЕННО-ЗАХІДНА АЗІЯ

Територія. Географічне положення. політична карта регіону, основні етапи її формування. Нафтогазоносний басейн Перської затоки.

Населення. Рівень економічного і соціального розвитку. «Гарячі точки регіону».

Загальна характеристика господарства. Сільське господарство. Нафтогазова промисловість. Транспорт. Транспортні проекти. Зовнішньоекономічні зв'язки. Природні та культурні пам'ятки. «Священні» міста.

Туреччина. Особливості географічного положення. ПРП. Державний устрій. Загальна характеристика господарства. Промисловість. Сільське господарство. Туризм. Внутрішні відмінності і міста.

Іран, Ірак, Саудівська Аравія (коротка характеристика).

Ліван, Ізраїль, Кувейт, ОАЕ (місце в регіоні).

ТЕМА 7. ПІВДЕННА АЗІЯ

Південна Азія, к один з найбільших цивілізаційних регіонів світу. Територія. Географічне положення. ПРП. Населення. Індуїзм, іслам, буддизм. Сучасний рівень та особливості соціально-економічного розвитку.

Індія. Адміністративний поділ, суспільний лад і державний устрій. Расова. Етнічна і демографічна ситуація. Розміщення населення. Міста: типи, функції і проблеми. Сільське розселення, спосіб та умови життя. Місце в світі, структура господарства. Зовнішньоекономічні зв'язки. Сільське господарство. Промисловість. Транспорт. Внутрішні відмінності.

ТЕМА 8. ПІВДЕННО-СХІДНА АЗІЯ

Територія. Географічне положення. Формування політичної карти. Інтеграційні процеси. Природні умови і ресурси. Населення. Іслам, буддизм, католицизм. Диференціація в рівнях економічного і соціального розвитку. Місце в світі. Загальна характеристика господарства. Сільське господарство. Культура поливного рису. Планаційні культури. Гірнична промисловість. Новітні праце місткі виробництва. Транспортні системи. Малаккська протока. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Сінгапур – острів, місто, держава, транспортний вузол світового значення . Чинники прискореного розвитку.

ТЕМА 9. СХІДНА АЗІЯ

Східна Азія, як головна складова Азіатсько-Тихоокеанського регіону.

Китай. Територія і кордони. Географічне положення. ПРП. Адміністративний поділ, населення. Демографічний «вибух» другої половини ХХ ст. Державна політика планування сім'ї. Сільське населення. Умови життя населення. Конфуціанство, даосизм, буддизм. Спеціальні економічні зони. Місце у сучасному світі. Виробничий і ресурсний потенціал. Структура господарства. Промисловість. Сільське господарство. С\г зони. Транспорт. Нематеріальна діяльність. Зовнішньоекономічні зв'язки. Китайська цивілізація. Внутрішні відмінності та міста.

Японія. Територія. Географічне положення. природні умови. Земля та інші природні ресурси. Сировинна залежність. Адміністративний поділ. Населення. Мегаполіс Токайдо. Геогрелігійна ситуація.

Загальна характеристика господарства. Політика «самоізоляції». Перше «відкриття» Японії. «Японське диво» 50-60-х рр.. Структура господарства,. Промисловість. Енергетика. . «Промисловий пояс» та його частини. Система науково-дослідних та конструкторських бюро і комплекси високих технологій. Надзвичайна ситуація 2011 року. Агропромисловий комплекс. Післявоєнна трансформація сільського господарства. Транспортний комплекс . зв'язки між островами. Нематеріальна діяльність. Місце у МПП. Внутрішні відмінності та міста.

Монголія (коротка характеристика). Корея. Природне середовище, населення, етапи розвитку. Південна Корея.

ТЕМА 10. АФРИКА

Політична карта (колоніальний період і сучасний стан). Нестабільність політичної ситуації. Регіональний поділ. Субсахарська Африка. Населення : демографічні і етнічні процеси. Особливості та рівень соціального і економічного розвитку. Міське і сільське населення. Оцінка природних умов і ресурсів, їх регіональні відмінності. Структура промисловості.

Сільське господарство і сільськогосподарські зони. Кустарне виробництво. Гірничопромислові райони. Особливості розвитку транспорту. Місце в світі. Зовнішньоекономічні зв'язки. Роль туризму.

Єгипет, Алжир. Нігерія, Намібія, Габон, Кенія (коротка характеристика).
Природна і культурна спадщина.

Південна Африка - єдина високорозвинена держава Африки. Проблеми постпартейдного розвитку.

ТЕМА 11. АВСТРАЛІЯ ТА ОКЕАНІЯ

Австралія. Географічне положення. Природний потенціал. Корінне населення. Українці в Австралії. Розміщення населення і міста. Суспільний лад і державний устрій. Адміністративний поділ. Структура господарства. Особливості транспортної системи. Зовнішньоекономічні зв'язки. Експортні галузі сільського господарства і гірничої промисловості. Природна і культурна спадщина. Внутрішні відмінності та міста.

Нова Зеландія (коротка характеристика).

Океанія . Політична карта Океанії. Природне середовище. Населення. Рівень розвитку острівних держав і місце в світі.

4. ПЛАНИ ЛЕКЦІЙ

Сучасна регіональна економічна і соціальна географія світу.
Характеристика Європи.

Лекція 1. Теоретичні засади регіональної економічної і соціальної географії

1. Розвиток та сучасний стан економічної та соціальної географії зарубіжних країн.
2. Значення і суть типології. Основні показники для типології держав.
3. Типи держав сучасного світу за рівнем соціально-економічного розвитку.

Література: 1, с.13-35; 7, с.5-8, 165-185; 12, с.6-8, 11.

Лекція 2. Центральна Європа.

1. Етапи формування політичної та економічної карти Центральної Європи у ХХ ст.
2. Чинники формування та особливості господарства.

Література: 1, с.190-218; 7, с. 272-283; 12, с.127-171.

Лекція 3. Центральна Європа.

1. Місце регіону у міжнародному поділі праці.
2. Суспільно-географічна характеристика Польщі.

Література: 7, с.283-296; 11, с.12-20, 59-61.

Лекція 4. Центральна Європа.

1. Суспільно-географічна характеристика Болгарії.
2. Суспільно-географічна характеристика Албанії.

Література: 11, с.130-138, 153-158, 169-171.

Лекція 5. Західна Європа.

1. Місце і роль держав Західної Європи у сучасному світі.
2. Загальна характеристика господарства регіону.
3. Особливості розвитку і сучасний стан господарства Німеччини.

Література: 1, с.102-142; 7, с.191-216; 12, с.12-127.

Лекція 6. Західна Європа.

1. Територіальна структура господарства Німеччини.
2. Суспільно-географічна характеристика Франції.

Література: 7, с.216-235; 10; 11, с.54-57, 79-82

Лекція 7. Західна Європа.

1. Велика Британія: передумови становлення та сучасний стан господарства.
2. Загальна характеристика господарства Італії.

Література: 7, с.236-263; 10; 11, с.22-25, 37-39; 12, с.12-28, 65-78.

Модульна контрольна робота 1

Модуль 2 Характеристика країн США, Англо-Америци, Південно-Західної Азії.

Лекція 8. Сполучені Штати Америки.

1. Географічне положення, природні умови та ресурси.
2. Населення.

Література: 7,с.308-333;10,.

Лекція 9. Сполучені Штати Америки

1. Основні риси господарства.
2. Господарські(міжгалузові комплекси).

Література: 11,с.321-326; 12,с. 304-330

Лекція 10. Англо-Америка.

1. Територіальна структура господарства США.
2. Особливості розвитку та сучасний стан господарства Канади.
3. Міжнародні економічні зв'язки США та Канади.

Література:1,с.386-414; 7,с.297-308,333-342; 10,с.321-326,297-299; 11,с. 297-299; 12,с. 330-370.

Лекція 11. Латинська Америка.

1. Політична карта регіону.
2. Природні умови та ресурси. Населення.
3. Особливості розвитку, загальні риси та сучасний стан господарства.
4. Зовнішні економічні зв'язки.

Література: 7,с.342-364;11,с.270-334; 12,с.371-380.

Лекція 12. Латинська Америка.

1. Чинники формування, галузева та територіальна структура господарства Бразилії.
2. Чинники формування, галузева та територіальна структура господарства Аргентини.
3. Чинники формування, галузева та територіальна структура господарства Мексики.

Література: 1,с.415-466; 7,с.364-390; 11,с.271-273,279-282,305-308; 12,с. 380-393.

Лекція 13. Південно-Західна Азія.

1. Територія, місце в світі, географічне положення. Політична карта «гарячі точки» регіону.
2. Природні умови і ресурси. Нафтогазовий басейн Перської затоки.
3. Населення. Рівень економічного і соціального розвитку.

Лекція 14. Південно-Західна Азія.

1. Загальна характеристика господарства.
2. Зовнішні економічні зв'язки.

Література: 1, с.269-303; 7, с.425-440; 11, с.96-184; 12, с.172-180.

Лекція 15. Туреччина.

1. Особливості географічного положення. Державний устрій та участь у міжнародних інтеграційних об'єднаннях.
2. Природні умови та ресурси.
3. Населення, історичні особливості формування і розвитку.
4. Загальна характеристика господарства.
5. Внутрішні відмінності.

Література: 7, с.440-445; 11, с.172-174; 12, с.181-182.

Модульна контрольна робота 2

Залік

Модуль 3 Характеристика країн Південної та Південно-Західної Азії.

Лекція 16. Південна Азія.

1. Територія, географічне положення. Політична карта регіону.
2. Природні умови і ресурси.
3. Сучасний рівень та особливості соціально-економічного розвитку.

Література: 1, с.304-328; 7, с.446-456; 11, с.96-184; 12, с.190-218.

Лекція 17. Індія.

1. Місце в світі.
2. Спосіб та умови життя населення, расова та демографічна ситуація.
3. Загальна характеристика господарства.

Література: 7, с.440-445; 11, с.115-118.

Лекція 18. Індія

1. Зовнішні економічні зв'язки.
2. Внутрішні відмінності.

Література: 12, с.191-198.

Лекція 19. Південно-Східна Азія.

1. Територія. Географічне положення. Інтеграційні процеси.
2. Природні умови і ресурси.

Лекція 20. Південно-Східна Азія.

1. Населення. Іслам, буддизм, католицизм.
2. Загальна характеристика господарства.
3. Зовнішні економічні зв'язки.

Література: 1, с. 329-354; 7, с.499-507.

Лекція 21. Південно-Східна Азія.

1. Рекреаційні ресурси.
2. Сінгапур.

Література: 11,с.96-184;12,с.219-229.

Лекція 22. Східна Азія.

1. Східна Азія - одна з найбільш активних зон світової політики й економіки сучасного світу.
2. Політична карта та основні показники розвитку країн регіону.
3. Китай. Місце в світі, географічне положення, природні умови і ресурси.
4. Суспільний лад, державний устрій. Соціальна й економічна політика.

Література: 1,с. 355-385; 7,с. 499-507; 11,с.133-135; 12,с.230-234.

Лекція 23. Китай.

1. Населення та сучасні демографічні процеси.
2. Загальна характеристика господарства.
3. Зовнішні економічні зв'язки.
4. Внутрішні відмінності.

Література: 7,с.507-532; 11,с.133-137; 12,с.231-254.

Модульна контрольна робота 3

Модуль 4 Характеристика високорозвинених країн Азії. Африка, Австралія та Океанія.

Лекція 24. Японія.

1. Місце у світі, склад території, географічне положення.
2. Земля та природні ресурси в господарстві Японії. Сировинна залежність.
3. Населення. Мегаполіс Такайдо. Георелігійна ситуація.
4. «Три відкриття Японії». Передумови та чинники становлення й економічного зростання.

Література:7,с.532-539;11,с.181-184;12,с.260-264.

Лекція 25. Японія.

1. Структура господарства, промисловість, енергетика.
2. Система науково-дослідних та конструкторських робіт і комплекси високих технологій.
3. Агропромисловий комплекс.
4. Транспортний комплекс. Зв'язки між островами.
5. Місце у міжнародному поділі праці.
6. Внутрішні відмінності та міста.

Література: 6,с.539-548; 10,с.181-184; 11,с.265-281.

Лекція 26. Африка.

1. Етапи формування політичної карти.
2. Природні умови та ресурси.

3. Особливості розвитку та загальні риси господарства. Територіальні відміни.

Література: 1, с.467-472; 7, с.391-413.

Лекція 27. Африка.

1. Вплив глобалізації на місце Африки у сучасному світі.
2. Південна Африка: суспільно-географічна характеристика.
3. Господарський комплекс Нігерії.

Література: 1, с.556-580; 7, с.413-424; 12, с.282-292.

Лекція 28. Африка.

1. Суспільно-географічна характеристика Єгипту.
2. Ефіопія – одна з найменш розвинутих держав у світі.

Література: 11, с.187-266; 12, с.293-304.

Лекція 29. Австралія.

1. Природно-ресурсний потенціал. Населення.
2. Особливості розвитку та сучасний стан господарства.
3. Зовнішньоекономічний комплекс.
4. Внутрішні відміни.

Література: 1, с.581-596; 7, с.549-557; 11, с.338-340; 12, с.394-404.

Лекція 30. Океанія.

1. Політична та економічна карта Океанії.
2. Суспільно-географічна характеристика Нової Зеландії.
3. Своєрідність участі Океанії у міжнародному поділі праці.

Література: 1, с.557-617.

Лекція 31. Океанія.

1. Сільське господарство.
2. Промисловість.
3. Рекреація і туризм регіону.

Література: 11, с.341-359; 12, с.404-407.

Модульна контрольна робота 4

Екзамен

5.РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.
2. Гладкий Ю.И., Чистобаев А.И. Регионоведение. – М,2001.
3. Европейский экономический бюллетень – Нью-Йорк, Женева,1995-2001.
4. Економічна і соціальна географія світу\ Яценко Б.П., Любіцева О.О., Юрківський М.В. та ін.. – К.: АртЕК,1997.
5. Максаковский В.П. Географическая картина мира. – Ярославль:Верхняя Волга,1998.
6. Мироненко Н.С. Страноведение.- М.:Аспект Пресс,2001.
7. Социально-экономическая география зарубежного мира\ под ред..В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.
8. Соціально-економічна географія світу\ за ред..С.П.Кузика.- Львів: «Світ»,2002,-671 с.
9. Юрківський В.М. Економічна і соціальна географія Англо-Америци, Великобританії, Франції, Німеччини, Італії –К 1997 (тексти лекцій).
- 10.Юрківський В.М. Країни світу: Довідник. – К.: Либідь,1999.
- 11.Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. – 2 вид. – К.:Либідь,2001.
- 12.Блій – Географія: Світи.Регіони.Концепти.- К.:Либідь, 2004.- 738с.

ДОДАТКОВА

1. Авдокушкин Е.Ф. Международные экономические отношения. – М.:Юрист,1999.
2. Алаев Э.Б. Социально-экономическая география:Понятийно-терминологический словарь.- М.,1983.- 350с.
3. Атлас офицера.- М.,1984.
4. Витвер И.А. Историко-географическое введение в экономическую географию зарубежного мира.- М. :Географиз., 1963.
5. Доклад о развитии человека за 2001 год – н.й. :Оксфорд юниверсити пресс, 2001.- 264с.
6. Дмитриевский Ю.А. Африка: природа, население, хозяйство\ География в школе – 2001, №2.
7. Економічна географія зарубіжних країн. Соціалістичні країни\під.ред .М. Д. Пістуна.- К.:Рад.школа,1981.

8. Економічна і соціальна географія світу. Алас для 10-11 класів. – К.,ІПТ,2002.- 48с.
9. Етнополітична карта світу ХХІ ст.- Тернопіль, Мандрівець,2000.
- 10.Экономическая география зарубежных стран\\Под.ред. Н.В. Алисова.3-е изд.- М., Изд. МГУ, 1984.
- 11.Эньеди Д. Экономическая география социалистических стран Европы.- М.:Прогресс,1986.
12. Лапшин А. Перемены в странах Восточной Европы: к чему они ведут? – М.,1991.
- 13.Липец Ю.Г. География мирового хозяйства. – М,1999.
- 14.Максаковский В.П. Историческая география мира.- М.:Экопрос,1999.
- 15.Малая энциклопедия городов – Харьков: Торсинг,2000.
- 16.Малая энциклопедия стран – Харьков: Торсинг,2000.
- 17.Отчет о мировом развитии 2001.- Вашингтон, 2002.
- 18.Павлов С. В., Мезенцев К.В., Любичева О.О. География религий.- К.:АртЕК,1998. – 504 с.
19. Погорлецкий А.И. Экономика зарубежных стран:Учебник. Второе издание - СПб.:Изд-во Михайлов В.А.,2001 – 492с.
- 20.Родионова И.А. Политическая карта мира – М.,2001.
- 21.Руденко Л.Г. Україна дипломатична. – К., 2000.
- 22.Слука Н.А. Урбанистическая панорама мира на пороге ХХ века\\ вест ник МУ.- География – 2000 - №2.- с.7-13.
- 23.Страны и народы. Научно-популярное географо-этнографическое издание: в 20 т.- М., 1978- 1985.
- 24.Страны мира. Краткий політико-економічний справочник. – М.,:Политиздат,2001.

6. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКО-ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1.

Практична робота №1 Типізація зарубіжних країн

Завдання

1. Підходи до економіко-географічної типізації країн світу. Головні показники та критерії.
2. Загальні тенденції функціонально-галузевої та територіальної структури країн різних типів.

Література:

1. Авдокушин Е.Ф. *Международные экономические отношения.* – М.:Юрист, 1999.
2. Безуглий В.В., Козинець С.В. *Регіональна економічна та соціальна географія світу* – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.
3. *Малая энциклопедия стран* – Харьков: Торсинг, 2000.
4. *Отчет о мировом развитии 2001.* - Вашингтон, 2002.
5. *Социально-экономическая география зарубежного мира* \ под. ред. В.Вольского. - М.: КРОН-ПРЕСС, 1998.
6. Юрківський В.М. *Країни світу: Довідник.* – К.: Либідь, 1999.
7. Юрківський В.М. *Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник.* – 2 вид. – К.: Либідь, 2001.

Практична робота №2 Центральна Європа

Завдання

1. Заповнити таблицю характеристики держав регіону.

Характеристика держав Центральної Європи

Держава	Природно-ресурсний потенціал	Населення	Господарство		Транспорт	Зовнішньо економічний комплекс	Інтеграційні об'єднання
			Галузі спец.промисловості	Галузі спец. С\Г			
1...							
12.							

2. Скласти картосхему розміщення підприємств окремих виробничих комплексів. Пояснити причини географії галузі в державах регіону.

Література:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. *Регіональна економічна та соціальна географія світу* – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.

2. Социально-экономическая география зарубежного мира\ под ред..В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.
3. Соціально-економічна географія світу\ за ред..С.П.Кузика.- Львів: «Світ»,2002,-671 с.
4. Экономическая география зарубежных стран\Под.ред. Н.В. Алисова.3-е изд.- М., Изд. МГУ, 1984.
5. Энъеди Д. Экономическая география социалистических стран Европы.- М.:Прогресс,1986.

Практична робота №3 Економіко-географічний мінімум держав Центральної Європи

Центральна Європа

Польща: Варшава,Лодзь, Краків, Вроцлав, Познань, Гданськ. Щецін.

Райони: Центральний, Центрально-Західний,Південний, Південно-Західний, Північний, Північно-Східний,Східний, Південно-Східний.

Прага, Брно, Пльзень, Карлові-Вари, Острава, Братислава, Кошице, Будапешт, Мішкольц, Дебрецен, Сегед, Печ,Дьєр, Бухарест, Плоєшть, Клуж-Напока, Тімішоара, Констанца, Галац, Софія, Пловдів, Варна, Бургас, Любляна, Марибор, Загреб, Рієка, Спліт, Сараєво, Мостар, Белград, Нові-Сад, Карагуєвац, Ніш, Подгоріца, Приштіна, Скоп'є, Куманово, Дуррес, Шкодер, Вльора, Ельбассан, Тірана.

Практична робота №4 Західна Європа

Завдання

1.Заповнити таблицю характеристики держав регіону(10 малих високорозвинених держав – Фінляндія, Швеція, Норвегія, Данія, Ісландія, Бельгія, Нідерланди, Люксембург, Швейцарія, Австрія та 5 бідних країн ЄС – Ірландія, Португалія, Іспанія, Мальта, Греція).

Характеристика держав Західної Європи

Держава	Природно-ресурсний потенціал	Населення	Господарство		Транспорт	Зовнішньо економічний комплекс	Інтеграційні об'єднання
			Галузі спец.промисловості	Галузі спец. С\Г			
1...							
12.							

2. Скласти картосхему розміщення підприємств окремих виробничих комплексів. Пояснити причини географії галузі в державах регіону.

Література:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. *Регіональна економічна та соціальна географія світу* – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.

2. *Соціально-економічна географія зарубіжного світу* \ под. ред. В.Вольского. - М.: КРОН-ПРЕСС, 1998.

3. *Соціально-економічна географія світу* \ за ред. С.П.Кузика. - Львів: «Світ», 2002, - 671 с.

4. *Страны мира. Краткий политико-экономический справочник.* – М.: Политиздат, 2001.

Практична робота №5 Економіко-географічний мінімум держав Західної Європи

Західна Європа

ФРН

Берлін, Гамбург, Мюнхен, Франкфурт-на-Майні, Бремен, Любек, Росток, Ганновер, Дуйбург, Ессен, Бохум, Дортмунд, Дюссельдорф, Кельн, Бонн, Аххен, Маннгейм, Штутгарт, Трір, Баден-Баден, Нюрнберг, Ляйпціг, Дрезден, Хемніц, Галле.

Райони: Північ (Шлезвіг-Гольштейн, Мекленбург-Передня Померанія, Нижня Саксонія), Північний Рейн – Вестфалія, Саксонсько-Тюрингський (Саксонія-Ангальт, Тюрингія, Саксонія), Бранденбург і Берлін, Південний Захід (Гессен, Рейнланд-Пфальц, Саар, Баден-Вюртенберг), Баварія.

Велика Британія

Лондон, Бірмінгем, Манчестер, Ліверпуль, Лідс-Брадфорт, Шеффілд, Ньюкасл-апон-Тайм, Глазго, Кардіфф, Суонсі, Мілдсборо, Ковентрі, Оксфорд, Дербі, Кембрідж, Едінбург.

Райони: Південний Схід, Східна Англія, Південний Захід, Західний Мідленд, Східний Мідленд, Північний Захід, Йоркшир і Хемберсайд, Північна Англія, Уельс, Шотландія, Північна Ірландія.

Практична робота №6 Економіко-географічний мінімум держав Західної, Північної та Південної Європи.

Франція

Париж, Ліон, Марсель, Гавр, Тулуза, Бордо, Байонна, Руан, Страсбург, Орлеан, Лілль, Дюнкерк, Гренобль, Тулон, Кан, Ніцца, Нант, Брест.

Райони: Північ, Іль-де-Франс, Захід, Паризький басейн, Схід, Південний Схід, Схід-Центр, Середземномор'я.

Історико-географічні регіони: Лотарингія, Ельзас, Нормандія, Бретань, Бургундія, Аквітанія, Прованс, Лангедок-Русильйон.

Італія

Рим, Мілан, Неаполь, Турін, Генуя, Трієст, Болонья, Флоренція, Венеція, Бреція, Сан-Ремо, Палермо, Верона, Падуя.

Райони: Північний Захід, Ломбардія, Північний Схід, Емілія-Романія, Центр, Лаціо, Амбруцці-Молізе, Кампанія, Південь, Сардинія, Сіцилія.

Області: П'ємонт, Лігурія, Тоскана, Умбрія, Калабрія.

Гельсінки, Турку, Тампере, Стокгольм, Гетеборг, Мальме, Осло, Берген, Тронгейм, Копенгаген, Рейк'явік, Брюссель, Антверпен, Гент, Льєж, Шарлеруа, Брюгге, Роттердам, Ейндговен, Амстердам, Утрехт, Гаага, Рондстад, Цюрих, Берн, Базель, Женева, Лозанна, Відень, Грац, Лінц, Зальцбург, Дублін, Корк, Лісабон, Порту, Коїмбра, Мадрид, Барселона, Малага, Сельвія, Більбао, Сарагоса, Валенсія, Афіни, Салоніки.

Модульна контрольна робота 1

МОДУЛЬ2.Практична робота №7 Сполучені Штати Америки

Завдання

1. Дати комплексну суспільно-географічну характеристику одного з районів США, виділених Бюро цenzів (Нова Англія, Середньоатлантичні штати, Північно-Східний центр, Північно-Західний центр, Південноатлантичні штати, Південно-Східний центр, Південно-Західний центр, Гірські штати, Тихоокеанські штати).
2. Охарактеризувати один з господарських комплексів США, виділивши специфічні риси його утворення і функціонування. На контурну карту США нанести складові комплексу.

Література:

1. Социально-экономическая география зарубежного мира\ под. ред..В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.
2. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. – 2 вид. – К.:Либідь,2001.

Практична робота №8 Англо - Америка

Завдання

- 1.Скласти комплексну суспільно-географічну характеристику Канади.
2. Проаналізувати особливості господарства Канади. Нанести на контурну карту основні промислові міста.

Література:

1. Социально-экономическая география зарубежного мира\ под. ред..В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.
2. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. – 2 вид. – К.:Либідь,2001.

Практична робота №9 Економіко-географічний мінімум держав Англо-Америци.

США. АНГЛО-АМЕРИКА

Босваш (Бостон, Вашингтон, Філадельфія, Нью -Йорк, Балтімор), Сан-Франциско, Сан-Дієго, Лос-Анджелес, Мілуокі, Чікаго, Клівленд, Пітсбург, Даллас, Хьюстон, Сент-Луїс, Кембридж, Сієтл, Міннеаполіс, Новий Орлеан, Детройт, Нашвілл, Майямі, Грінсборо, атланта, Лас-Вегас, Солт-Лейк-Сіті, Денвер, Анкорідж, Гонолулу.

Райони: Північ, південь, Захід, Тихоокеанські штати, Гірські штати, Північно- Західний Центр, Південно-Західний Центр, Північно-Східний Центр, Південно-Східний Центр, Середньоатлантичні Штати, Південноатлантичні штати, Нова Англія.

Приозер'я, Підмонт, Галф.

КАНАДА

Торонто, Монреаль, Ванкувер, Оттава, Уінсор, Квебек,Вінніпег, Едмонтон, Калгарі.

Райони і провінції: Північ, Захід, степовий, Центр, Приатлантичний.

Практична робота №10 Латинська Америка

Завдання

- 1.Скласти комплексну суспільно-географічну характеристику Мексики.
2. Проаналізувати особливості господарства Мексики. Нанести на контурну карту основні промислові міста.

Література:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. *Регіональна економічна та соціальна географія світу – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.*
2. *Социально-экономическая география зарубежного мира\ под ред..В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.*
3. *Соціально-економічна географія світу\ за ред..С.П.Кузика.- Львів: «Світ»,2002,-671 с.*
4. *Страны мира. Краткий политико-экономический справочник.*
5. *Хмелевская Н.Экономическая и валютная интеграция стран Латинской Америки\ Лат.Америка. -2001.-№10*
6. *Романова З.Латинская Америкак в глобальной системе мирохозяйственных связей\Мэ и Мо. – 2001.№4.*

Практична робота №11 Латинська Америка

Завдання

- 1.Скласти комплексну суспільно-географічну характеристику Бразилії.
2. Проаналізувати особливості господарства Бразилії. Нанести на контурну карту основні промислові міста.

Література:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. *Регіональна економічна та соціальна географія світу – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.*
2. *Социально-экономическая география зарубежного мира\ под ред..В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.*
3. *Соціально-економічна географія світу\ за ред..С.П.Кузика.- Львів: «Світ»,2002,-671 с.*
4. *Страны мира. Краткий политико-экономический справочник.*
5. *Хмелевская Н.Экономическая и валютная интеграция стран Латинской Америки\ Лат.Америка. -2001.-№10*
6. *Романова З.Латинская Америкак в глобальной системе мирохозяйственных связей\Мэ и Мо. – 2001.№4.*

Практична робота №12 Латинська Америка

Завдання

- 1.Скласти комплексну суспільно-географічну характеристику Аргентини.
2. Проаналізувати особливості господарства Аргентини. Нанести на контурну карту основні промислові міста.

Література:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.
2. Социально-экономическая география зарубежного мира\ под ред..В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.
3. Соціально-економічна географія світу\ за ред..С.П.Кузика.- Львів: «Світ»,2002,-671 с.
4. Страны мира. Краткий политико-экономический справочник.
5. Хмелевская Н.Экономическая и валютная интеграция стран Латинской Америки\ Лат.Америка. -2001.-№10
6. Романова З.Латинская Америкак в глобальной системе мирохозяйственных связей\Мэ и Мо. – 2001.№4.

Практична робота №13 Латинська Америка

Завдання

1. Охарактеризувати окремі галузі промисловості держав Латинської Америки та їх роль у формуванні зовнішньоекономічних зв'язків. Нанести на контурну карту промислові центри.

Перша літера прізвища	Галузь промисловості
А,У	Гірничовидобувна промисловість (паливні ресурси)
Б,Ф	Чорна металургія
В,Х	Кольорова металургія
Г,Р	Машинобудування та металообробка
Д,Ч	Електротехнічне машинобудування
Е,Ш	Гірничовидобувна промисловість (кольорові метали)
Є,С	Електроенергетика
Ж,Я	Транспортне машинобудування
З,Т	Суднобудування та судноремонт
І,Ю	Хімічна промисловість
К,Щ	Нафтопереробна промисловість
Л	Шкіряно-взуттєва промисловість
М	Лісова,деревобробна промисловість
Н	Целюлозно-паперова промисловість

О,Ц	Кавова промисловість
П	Тютюнова промисловість

2. На контурній карті показати економічні райони та схему опорного каркасу господарства Мексики, Бразилії та Аргентини.

Література:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. *Регіональна економічна та соціальна географія світу – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.*
2. *Соціально-економічна географія зарубіжного мира* под. ред..В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.
3. *Соціально-економічна географія світу* за ред..С.П.Кузика.- Львів: «Світ»,2002,-671 с.
4. *Страны мира. Краткий політико-економічний справочник.*
5. *Хмелевская Н.Економічна і валютна інтеграція стран Латинской Америки* Лат.Америка. -2001.-№10
6. *Романова З.Латинская Америка в глобальной системе мирохозяйственных связей* Мэ и Мо. – 2001.№4.

Практична робота №14 Економіко-географічний мінімум держав Латинської Америки.

ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА

Мехіко, Богота, Ліма, Сантьяго, Буенос-Айрес, Каракас, Ла-Пас, Панама, Монтевідео, Сан-Паулу, Ріо-де-Жанейро, Сьюдад-Хуарес, Акапулько, Белу-Орізонті, Манаус, Гавана, Гвадалахара, Монтеррей, Чіуауа, Вепакрус, Пуебло, Тіхуана, Гуантанамо, Маракайбо, Медельїн, Калі, Гоянія, Ресіфі, Белен, Курітіба, Сальвадор, Рросаріо, Кордова, Мендоса, Байя-Бланка, Комодоро-Рівадія, Антофагаста.

Райони Мексики: Центральний Схід, Центральний Захід, Північ, Північний Захід, Північний Схід, Схід, Південь, Юкатанський.

Райони Бразилії: Північний Схід, Південний Схід, Південь, Північ, Захід, Центральний Захід, Амазонія.

Райони Аргентини: Пампа, Захід, Північний Захід, Чако, Міжріччя, Пантагонія.

Модульна контрольна робота 2

Залік

МОДУЛЬ 3. Практична робота №15 Азія

Завдання

1. Скласти порівняльну характеристику рівнів розвитку КНДР та РК (вибрати не менш ніж 20 будь-яких співставних показників). Подати відповідні висновки.

Порівняльна характеристика КНДР та РК

	Показник	КНДР	РК
1	Тип господарства		
2	Характеристики населення		
3	Виробництво окремих видів сільськогосподарської продукції		
4...	Виробництво окремих видів промислової продукції		
...20			

2. Охарактеризувати окремі галузі промисловості держав Азії. Нанести на контурну карту промислові центри.

Література:

1. Юрківський В.М. *Країни світу: Довідник.* – К.: Либідь, 1999.
2. Юрківський В.М. *Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник.* – 2 вид. – К.: Либідь, 2001.
3. Безуглий В.В., Козинець С.В. *Регіональна економічна та соціальна географія світу* – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.
4. *Отчет о мировом развитии. 1996.* - Вашингтон, 1997.
5. *Социально-экономическая география зарубежного мира* \ под. ред. В.Вольского. - М.: КРОН-ПРЕСС, 1998.
6. *Атлас офіцера.* - М., 1984.
7. *Корея. Цифры и факты.* - Сеул, 1993.

Практична робота №16 Південно-Західна Азія

1. Визначити місце країн регіону в експорті нафти і нафтопродуктів серед країн світу. Побудувати картосхему видобутку, переробки та експорту нафти.
2. «Гарячі точки» їх вплив на рівень розвитку держав регіону.

Література:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. *Регіональна економічна та соціальна географія світу* – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.
2. *Социально-экономическая география зарубежного мира* \ под. ред. В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.
3. Юрківський В.М. *Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник.* – 2 вид. – К.:Либідь,2001.

Практична робота № 17 Економіко-географічний мінімум держав Південно-Західної Азії

ПІВДЕННО-ЗАХІДНА АЗІЯ

Амман, Єрусалим, Тель-Авів, Хайфа, Бейрут, Дамаск, Тріполі, Латакія, Халеб, Анкара, Стамбул, Бурса, Ізмір, Анталія, Адана, Багдад, Тебріз, Тегеран, Ісфаган, Мешгед, Герат, Кабул, Кандагар, Ель-Кувейт, Манама, Ер-Ріяд, Доха, Абу-Дабі, Дубаї, Маскат, Аден, Сана, Джидда, Мекка, Медина.

Райони Туреччини: Мармуроморський, Внутрішня Анатолія, Егейський, Середземноморський, Чорноморський, Східна Анатолія, Південно-Східна Анатолія.

Практична робота №18 Індія

Завдання

1. Охарактеризувати галузеву структуру господарства. Нанести на контурну карту основні елементи територіальної структури галузі.
2. На контурній карті показати економічні райони та схему опорного каркасу господарства Індії.

Література:

1. Юрківський В.М. *Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник.* – 2 вид. – К.:Либідь,2001.
2. *Социально-экономическая география зарубежного мира* \ под. ред. В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.
3. *Економічна і соціальна географія зарубіжних країн* \ Під.ред.Яценка Б.П..-К.:Либідь,1997.
4. Мироненко Н.С. *Страноведение.*-М.: Аспект-Пресс,2001.-268с.
5. *Географический атлас для учителей средней школы.*-М.,1980.-238с.
6. *Атлас вчителя.*

Практична робота №19 Економіко-географічний мінімум держав Південної Азії

ІНДІЯ

Мумбай, Пуна, Сурат, Ахмадабад, Колката, Джамшедпур, Дургапур, Ченнай, Бангалор, Делі, Джайпур, Агра, Канпур, Нагпур, Бхілаї, Ахмадабад, Бхопал, Гайдерабад, Вішакхапатнам, Порт-Блер.

Райони: Північний Захід (Джамму і Кашмір), Захід (Гуджарад, Махараштра), Центр (Мадх'я-Прадеш), Північний Схід (Біхар, Ассам, Сіккім), Південь.

Ісламабад, Лахор, Карачі, Катманду, Тхімпху, Дакка, Чіттагонг. Коломбо, Мале.

Модульна контрольна робота 3

МОДУЛЬ 4. Практична робота №20 Японія

Завдання

1. Заповнити таблицю характеристики економічних районів Японії

Район	Склад	Територія		Населення			Галузі спеціалізації		Опорна схема, головні міста і транспортні артерії
		%	ПРП	%	Густота	Найбільші міста	промисловість	с\Г	

2. Охарактеризувати основні статті товарної торгівлі Японії, що зумовили таку ситуацію на даному товарному ринку. Нанести на контурну карту основних торговельних партнерів.

Література:

1. Социально-экономическая география зарубежного мира \ под. ред. В. Вольского. - М.: КРОН-ПРЕСС, 1998.
2. Економічна і соціальна географія зарубіжних країн \ Під. ред. Яценка Б. П. - К.: Либідь, 1997.
3. Погорлецкий А. И. Экономика зарубежных стран: Учебник. Второе издание. - СПб.: Изд-во Михайлова В. А., 2001. - 492 с.

Практична робота №21. Економіко-географічний мінімум країн східної Азії.

СХІДНА АЗІЯ

ЯПОНІЯ

Острови: Хонсю, Хоккайдо, Сікоку, Кюсю, Рюкю.

Токайдо, Токіо, Осака, Нагоя, Кіото, Кобе, Тіба, Йокогама, Йокосука, Кавасаки, Хітаті, Канадзава, Нагано, Ніігата, Сендай, Аоморі, Саппоро, Тойота, Хіросіма, Нагасаки, Кітакюсю, Кагосіма.

Райони: Хоккайдо, Тохоку, Канто, Тюбу (Токуріку, Тосан, Токай), Кінкі, Тюгоку, Сікоку, Кюсю.

Практична робота №22 Китай

1. Провести сільськогосподарське районування Китаю, визначивши ареали поширення основних культур рослинництва та напрямків тваринництва. Нанести на контурну карту виділені райони.
2. Вивчити існуючі підходи до економіко-географічного районування Китаю. Обґрунтувати економічну доцільність одного з них, або запропонувати власну сітку економіко-географічного районування. Нанести межі районів на контурну карту.

Література:

1. *Социально-экономическая география зарубежного мира* \ под. ред. В. Вольского. - М.: КРОН-ПРЕСС, 1998.
2. *Погорлецкий А.И. Экономика зарубежных стран: Учебник. Второе издание.* - СПб.: Изд-во Михайлова В.А., 2001. - 492с.
3. *Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. – 2 вид. – К.: Либідь, 2001.*
4. *Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.*
5. *Максаковский В.П. Историческая география мира.* - М.: Экопрос, 1999.
6. *Максаковский В.П. Географическая картина мира. – Ярославль: Верхняя Волга, 1998.*
7. *Економічна географія зарубіжних країн. Соціалістичні країни.* \Під.ред. М.Д. Пістуна. - К.: Рад. школа, 1981.

Практична робота №23 Економіко-географічний мінімум країн Східної Азії.

КИТАЙ

Шанхай, Пекін, Тяньцзінь, Сянган, Аоминь, Харбін, Шеньян, Далянь, Ціндао, Шуфунь, Аньшань, Чанчунь, Нанкін, Ухань, Чунцін, Чендеу, Куньмін, Гуагчжоу, Шаньтоу, Фучжоу, Чанша, Хайкоу, Лянчжоу, Хух-Хото, Баотоу, Тайюань, Сіань, Урумчі, Лхаса, Тайвань, Тайбей, Гаосюн.

Райони: Сінцзян-Уйгурський, Внутрішня Монголія, Тибет і Цинхай, Північний Китай, Дунбей, Басейн Янцзи, Південь

Сеул, Пусан, Інчхон, Пхеньян, Улан-Батор, Дархан.

Практична робота №24. Економіко-географічний мінімум країн Південно- Східної Азії.

Бангкок, В'єтнам, Куала-Лумпур, Медан, Сінгапур, Джакарта, Сурабан, Уджунгпаданг, Бандунг, Бандан-Сері-Бегаван, Маніла, Батангас, Давао, Пномпень, Хошімін, Ханой, Хайфон, Янгон.

Практична робота № 25 Африка

Завдання

1. Провести класифікацію кордонів африканських держав за природними умовами, морфологією, історією та умовами виникнення. Зробити схему кордонів різних типів.
2. Природна та культурна спадщина континенту (Національні природні парки, мінеральні ресурси, пам'ятки природи, тощо) . Картосхема.

Література:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. *Регіональна економічна та соціальна географія світу* – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.
2. *Максаковский В.П. Историческая география мира.* - М.: Экопрос, 1999.
3. *Колосов В.А., Мироненко Н.М. Геополитика и политическая география.* - М.: Аспект-Пресс, 2001..-479с.
4. *Малая энциклопедия стран.*-Харьков, Торсинг, 2000.
5. *Політологія* \Під.ред.І.Дзюбка.-К.: -2000.

Практична робота №26 ПАР

Завдання

1. Охарактеризувати мінерально-ресурсний потенціал Південно-Африканської республіки. На контурну карту нанести основні родовища корисних копалин.
2. Провести аналіз зовнішньоекономічної діяльності ПАР. Характеристика основних статей імпорту та експорту.

Література:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. *Регіональна економічна та соціальна географія світу* – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.
2. *Социально-экономическая география зарубежного мира* \ под ред..В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.
3. Юрківський В.М. *Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник. – 2 вид. – К.:Либідь,2001.*
4. *Отчет о мировом развитии.1996.-Вашингтон,1997.*
5. Васильев А. *Африка-падчерица глобализации.*\|Афр.и Аз.сегодня.-2000 №1.
6. Дмитриевский Ю. *Африка:природа, население, хозяйство.*\|География в школе..2001.-№2.
7. Лебедева Э. *Тропическая Африка на пороге ХХIст.*//МЭ и МО .-1999.-№9.

Практична робота №27Економіко-географічний мінімум країн Африки.

АФРИКА

Північна,Західна, Центральна, Південна, Східна.

Каїр, Александрія, Касабланка, Алжир, Оран, Марракеш, Порт-Саїд, Асуан, Абуджа, Лагос, Нуакшот, Томбукту, Бамако, Ніамей, Нджамена, Абіджан, Дакар, Порт-Гаркорт, Кіншаса, Баззавіль, Дуала, Мбужі-Маї, Найробі, Аддіс-Абеба, Хартум, Момбаса, Дар-ес-Салам, Лубумбаші, Луанда, Лусака, Хараре, Бейра, Віндгук, Булавайо, Порт-Луї.

ПАР

Йоганнесбург, Кейптаун, Дурбан,Преторія, Порт-Елізабет, Кімберлі, Пітермаріцбург, Блумфонтейн, Вітватерсранд.

Практична робота №28Австралія

Завдання

1. Природні ресурси. Нанести на контурну карту основні басейни та родовища.
2. Провести сільськогосподарське районування Австралії, показавши на контурній карті ареали оцирення вирощування основних сільськогосподарських культур. Охарактеризувати місце Австралії на світових ринках аграрної продукції.

Література:

1. Безуглий В.В., Козинець С.В. *Регіональна економічна та соціальна географія світу* – К.: Видавничий центр «Академія», 2003. – 688с.
2. *Социально-экономическая география зарубежного мира* \ под. ред..В.Вольского.- М.: КРОН-ПРЕСС,1998.
3. Юрківський В.М. *Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник.* – 2 вид. – К.:Либідь,2001.
4. *Атлас вчителя.*
5. *Малая энциклопедия стран.*-Харьков,Торсинг,2000.
6. *Сокровища человечества.*-М.,1997.

Практична робота №29, 30 Економіко-географічний мінімум країн Австралії та Океанії

АВСТРАЛІЯ І ОКЕАНІЯ

Аделаїда, Брісбен, Мельбурн, Перт, Сідней, Канберра, Дарвін, Маун-Айза, Гобарт, Таунсвілл, Окленд, Веллінгтон, Крайстчерч, Порт-Морсбі, Нумеа, Сува, Апіа, Папаєте

Райони: Новий Південний Уельс, Вікторія, Квінсленд, Північна Територія, Південна Австралія, Західна Австралія, Тасманія.

Практичне заняття №31 Характеристика господарства азійської частини Росії та країн СНД.

1. Природні ресурси. Нанести на контурну карту основні басейни та родовища корисних копалин.
2. Характеристика господарського комплексу країни.

Практичне заняття №32 Економіко географічний мінімум назв міст азійської частини Росії та країн СНД.

Модульна контрольна робота 4

Екзамен

7.ЕКОНОМІКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ МІНІМУМ

Економіко-географічний мінімум

Центральна Європа

Польща: Варшава, Лодзь, Краків, Вроцлав, Познань, Гданськ. Щецин.

Райони: Центральний, Центрально-Західний, Південний, Південно-Західний, Північний, Північно-Східний, Східний, Південно-Східний.

Прага, Брно, Пльзень, Карлові-Вари, Острава, Братислава, Кошице, Будапешт, Мішкольц, Дебрецен, Сегед, Печ, Дьєр, Бухарест, Плоєшть, Клуж-Напока, Тімішоара, Констанца, Галац, Софія, Пловдив, Варна, Бургас, Любляна, Марибор, Загреб, Рієка, Спліт, Сараєво, Мостар, Белград, Нові-Сад, Карагуєвац, Ніш, Подгорица, Приштина, Скоп'є, Куманово, Дуррес, Шкодер, Вльора, Ельбассан, Тірана.

Західна Європа

ФРН

Берлін, Гамбург, Мюнхен, Франкфурт-на-Майні, Бремен, Любек, Росток, Ганновер, Дуйбург, Ессен, Бохум, Дортмунд, Дюссельдорф, Кельн, Бонн, Аххен, Маннгейм, Штутгарт, Трір, Баден-Баден, Нюрнберг, Ляйпціг, Дрезден, Хемніц, Галле.

Райони: Північ (Шлезвіг-Гольштейн, Мекленбург-Передня Померанія, Нижня Саксонія), Північний Рейн – Вестфалія, Саксонсько-Тюрингський (Саксонія-Ангальт, Тюрингія, Саксонія), Бранденбург і Барлін, Південний Захід (Гессен, Рейнланд-Пфальц, Саар, Баден-Вюртенберг), Баварія.

Велика Британія

Лондон, Бірмінгем, Манчестер, Ліверпуль, Лідс-Брадфорт, Шеффілд, Ньюкасл-апон-Тайм, Глазго, Кардіфф, Суонсі, Мілдсборо, Ковентрі, Оксфорд, Дербі, Кембрідж, Едінбург.

Райони: Південний Схід, Східна Англія, Південний Захід, Західний Мідленд, Східний Мідленд, Північний Захід, Йоркшир і Хемберсайд, Північна Англія, Уельс, Шотландія, Північна Ірландія.

Франція

Париж, Ліон, Марсель, Гавр, Тулуза, Бордо, Байонна, Руан, Страсбург, Орлеан, Лілль, Дюнкерк, Гренобль, Тулон, Кан, Ніцца, Нант, Брест.

Райони: Північ, Іль-де-Франс, Захід, Паризький басейн, Схід, Південний Схід, Схід-Центр, Середземномор'я.

Історико-географічні регіони: Лотарингія, Ельзас, Нормандія, Бретань, Бургундія, Аквітанія, Прованс, Лангедок-Русильйон.

Італія

Рим, Мілан, Неаполь, Турін, Генуя, Трієст, Болонья, Флоренція, Венеція, Брешиа, Сан-Ремо, Палермо, Верона, Падуя.

Райони: Північний Захід, Ломбардія, Північний Схід, Емілія-Романія, Центр, Лаціо, Амбруцці-Молізе, Кампанія, Південь, Сардинія, Сіцилія.

Області: П'ємонт, Лігурія, Тоскана, Умбрія, Калабрія.

Гельсінкі, Турку, Тампере, Стокгольм, Гетеборг, Мальме, Осло, Берген, Тронгейм, Копенгаген, Рейк'явік, Брюссель, Антверпен, Гент, Льєж, Шарлеруа, Брюгге, Роттердам, Ейндговен, Амстердам, Утрехт, Гаага, Рондстад, Цюрих, Берн, Базель, Женева, Лозанна, Відень, Грац, Лінц, Зальцбург, Дублін, Корк, Лісабон, Порту, Коїмбра, Мадрид, Барселона, Малага, Сельвія, Більбао, Сарагоса, Валенсія, Афіни, Салоніки.

США. АНГЛО-АМЕРИКА

Босваш (Бостон, Вашингтон, Філадельфія, Нью -Йорк, Балтімор), Сан-Франциско, Сан-Дієго, Лос-Анджелес, Мілуокі, Чікаго, Клівленд, Пітсбург, Даллас, Хьюстон, Сент-Луїс, Кембридж, Сієтл, Міннеаполіс, Новий Орлеан, Детройт, Нашвілл, Майямі, Грінсборо, атланта, Лас-Вегас, Солт-Лейк-Сіті, Денвер, Анкорідж, Гонолулу.

Райони: Північ, південь, Захід, Тихоокеанські штати, Гірські штати, Північно-Західний Центр, Південно-Західний Центр, Північно-Східний Центр, Південно-Східний Центр, Середньоатлантичні Штати, Південноатлантичні штати, Нова Англія.

Приозер'я, Підмонт, Галф.

КАНАДА

Торонто, Монреаль, Ванкувер, Оттава, Уінсор, Квебек, Вінніпег, Едмонтон, Калгарі.

Райони і провінції: Північ, Захід, степовий, Центр, Приатлантичний.

ЛАТИНСЬКА АМЕРИКА

Мехіко, Богота, Ліма, Сантьяго, Буенос-Айрес, Каракас, Ла-Пас, Панама, Монтевідео, Сан-Паулу, Ріо-де-Жанейро, Сьюдад-Хуарес, Акапулько, Белу-Орізонті, Манаус, Гавана, Гвадалахара, Монтеррей, Чіуауа, Вепакрус, Пуебло, Тіхуана, Гуантанамо, Маракайбо, Медельїн, Калі, Гоянія, Ресіфі, Белен, Курітіба, Сальвадор, Росаріо, Кордова, Мендоса, Байя-Бланка, Комодоро-Ривадія, Антофагаста.

Райони Мексики: Центральний Схід, Центральний Захід, Північ, Північний Захід, Північний Схід, Схід, Південь, Юкатанський.

Райони Бразилії: Північний Схід, Південний Схід, Південь, Північ, Захід, Центральний Захід, Амазонія.

Райони Аргентини: Пампа, Захід, Північний Захід, Чако, Міжріччя, Пантагонія.

ПІВДЕННА АЗІЯ

ІНДІЯ

Мумбай, Пуна, Сурат, Ахмадабад, Колката, Джамшедпур, Дургапур, Ченнай, Бангалор, Делі, Джайпур, Агра, Канпур, Нагпур, Бхілаї, Ахмадабад, Бхопал, Гайдерабад, Вішакхапатнам, Порт-Блер.

Райони: Північний Захід (Джамму і Кашмір), Захід (Гуджарад, Махараштра), Центр (Мадх'я-Прадеш), Північний Схід (Біхар, Ассам, Сіккім), Південь.

Ісламабад, Лахор, Карачі, Катманду, Тхімпху, Дакка, Читтагонг. Коломбо, Мале.

ПІВДЕННО-ЗАХІДНА АЗІЯ

Амман, Єрусалим, Тель-Авів, Хайфа, Бейрут, Дамаск, Тріполі, Латакія, Халеб, Анкара, Стамбул, Бурса, Ізмір, Анталія, Адана, Багдад, Тебріз, Тегеран, Ісфаган, Мешгед, Герат, Кабул, Кандагар, Ель-Кувейт, Манама, Ер-Ріяд, Доха, Абу-Дабі, Дубаї, Маскат, Аден, Сана, Джидда, Мекка, Медина.

Райони Туреччини: Мармуроморський, Внутрішня Анатолія, Егейський, Середземноморський, Чорноморський, Східна Анатолія, Південно-Східна Анатолія.

СХІДНА АЗІЯ

ЯПОНІЯ

Острови: Хонсю, Хоккайдо, Сікоку, Кюсю, Рюкю.

Токайдо, Токіо, Осака, Нагоя, Кіото, Кобе, Тіба, Йокогама, Йокосука, Кавасакі, Хітаті, Канадзава, Нагано, Ніїгата, Сендай, Аоморі, Саппоро, Тойота, Хіросіма, Нагасакі, Кітакюсю, Кагосіма.

Райони: Хоккайдо, Тохоку, Канто, Тюбу (Токуріку, Тосан, Токай), Кінкі, Тюгоку, Сікоку, Кюсю.

КИТАЙ

Шанхай, Пекін, Тяньцінь, Сянган, Аоминь, Харбін, Шеньян, Далянь, Ціндао, Шуфунь, Аньшань, Чанчунь, Нанкін, Ухань, Чунцін, Чендеу, Куньмін, Гуагчжоу, Шаньтоу, Фучжоу, Чанша, Хайкоу, Лянчжоу, Хух-Хото, Баотоу, Тайюань, Сіань, Урумчі, Лхаса, Тайвань, Тайбей, Гаосюн.

Райони: Сіньцзян-Уйгурський, Внутрішня Монголія, Тибет і Цинхай, Північний Китай, Дунбей, Басейн Янцзи, Південь

Сеул, Пусан, Інчхон, Пхеньян, Улан-Батор, Дархан.

ПІВДЕННО-СХІДНА АЗІЯ

Бангкок, В'єтнам, Куала-Лумпур, Медан, Сінгапур, Джакарта, Сурабан, Уджунгпаданг, Бандунг, Бандан-Сері-Бегаван, Маніла, Батангас, Давао, Пномпень, Хошімін, Ханой, Хайфон, Янгон.

АФРИКА

Північна, Західна, Центральна, Південна, Східна.

Каїр, Александрія, Касабланка, Алжир, Оран, Марракеш, Порт-Саїд, Асуан, Абуджа, Лагос, Нуакшот, Томбукту, Бамако, Ніамей, Нджамена, Абіджан, Дакар, Порт-Гаркорт, Кіншаса, Баззавіль, Дуала, Мбужі-Маї, Найробі, Аддіс-Абеба, Хартум, Момбаса, Дар-ес-Салам, Лубумбаші, Луанда, Лусака, Хараре, Бейра, Віндгук, Булавайо, Порт-Луї.

ПАР

Йоганнесбург, Кейптаун, Дурбан, Преторія, Порт-Елізабет, Кімберлі, Пітермаріцбург, Блумфонтейн, Вітватерсранд.

АВСТРАЛІЯ І ОКЕАНІЯ

Аделаїда, Брісбен, Мельбурн, Перт, Сідней, Канберра, Дарвін, Маун-Айза, Гобарт, Таунсвілл, Окленд, Веллінгтон, Крайстчерч, Порт-Морсбі, Нумеа, Сува, Апіа, Папаєте

Райони: Новий Південний Уельс, Вікторія, Квінсленд, Північна Територія, Південна Австралія, Західна Австралія, Тасманія.

МІНІМУМ ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ КРАЇН СНД

Басейни корисних копалин:

Кам'яновугільні басейни:

Донбас, Східний Донбас, Підмосковний, Печорський, Таймирський, Тунгуський, Кансько-Ачинський, Кузнецький (Кузбас), Ленський, Чан-Чукотський, Південноякутський, Іркутський, Буреїнський.

Нафтогазоносні провінції:

Кавказька, Прикаспійська, Поволзька, Західносибірська, Східносибірська

Басейни руд чорних та кольорових металів: Кузбас, КМА

ЕКОНОМІКО-ГЕОГРАФІЧНИЙ МІНІМУМ СНД

Білорусія: Новополоцьк, Мозир, Гомель, Могильов, Вітебськ, Брест, Гродно

Латвія: Рига, Даугавпілс, Лієпая

Литва: Мажейкяй, Вільнюс

Естонія: Тарту, Нарва, Кохтла – Ярве, Пярну

Казахстан: Астана, Алмати, Караганда, Чимкент, Павлодар, Теміртау, Кустанай, Семипалатинськ, Усть-Кам'яногірськ

Таджикистан: Душанбе, Худжанд

Киргизстан: Бішкек, Ош

Туркменістан: Ашгабат, Чарчжоу

Узбекистан : Ташкент, Самарканз

Росія(європейська частина) : Москва, Череповець, Хібіни, Нижній Новгород, Набережні Човни, Тольятті, Павлов, Калінінград, Колима, Рязань, Твер, Мурманськ, Архангельськ, Нарян-Мар, Воркута, Солікамськ, Сиктивкар, Казань, Оренбург, Рязань, Самара, Брянськ, Воронеж, Іваново, Волгоград, Астрахань, Грозний, Смоленськ, Енгельс, Митіші, Кемерево, .

Росія (азіатська частина): Єкатеринбург, Нижневартівськ, Томск, Красноярськ, Чіта, Душанбе, Владивосток, Южно-Сахалінськ, Алдал, Якутськ, Норільськ, Хатанга, Верхоянськ, Магадан, Анадир, Петропавловськ-Камчатський.

Республіки	Центри
1 <u>Адігея</u>	<u>Майкоп</u>
2 <u>Алтай</u>	<u>Горно-Алтайськ</u>
3 <u>Башкортостан</u>	<u>Уфа</u>
4 <u>Бурятія</u>	<u>Улан-Уде</u>
5 <u>Дагестан</u>	<u>Махачкала</u>
6 <u>Інгушетія</u>	<u>Магас</u>
7 <u>Кабардино-Балкарська Республіка</u>	<u>Нальчик</u>
8 <u>Калмикія</u>	<u>Еліста</u>
9 <u>Карачаєво-Черкеська Республіка</u>	<u>Черкеськ</u>
10 <u>Республіка Карелія</u>	<u>Петрозаводськ</u>
11 <u>Республіка Комі</u>	<u>Сиктивкар</u>
12 <u>Марій Ел</u>	<u>Йошкар-Ола</u>
13 <u>Мордовія</u>	<u>Саранськ</u>
14 <u>Північна Осетія — Аланія</u>	<u>Владикавказ</u>
15 <u>Татарстан</u>	<u>Казань</u>
16 <u>Тива (Тува)</u>	<u>Кизил</u>
17 <u>Удмуртія</u>	<u>Іжевськ</u>
18 <u>Хакасія</u>	<u>Абакан</u>
19 <u>Чеченська Республіка</u>	<u>Грозний</u>
20 <u>Чувашська Республіка</u>	<u>Чебоксари</u>
21 <u>Саха (Якутія)</u>	<u>Якутськ</u>

Краї	Центри
1 <u>Алтайський край</u>	<u>Барнаул</u>
2 <u>Забайкальський край</u>	<u>Чита</u>
3 <u>Камчатський</u>	<u>Петропавловськ-Камчатський</u>
4 <u>Краснодарський край</u>	<u>Краснодар</u>
5 <u>Красноярський край</u>	<u>Красноярськ</u>
6 <u>Пермський край</u>	<u>Перм</u>
7 <u>Приморський край</u>	<u>Владивосток</u>
8 <u>Ставропольський край</u>	<u>Ставрополь</u>
9 <u>Хабаровський край</u>	<u>Хабаровськ</u>
Автономні округи	Центри
1 <u>Ненецький</u>	<u>Нар'ян-Мар</u>
2 <u>Ханти-Мансійський</u>	<u>Ханти-Мансійськ</u>
3 <u>Чукотський</u>	<u>Анадир</u>
4 <u>Ямало-Ненецький</u>	<u>Салехард</u>
Автономна область	
1 <u>Єврейська</u>	<u>Біробіджан</u>
Міста федерального значення: Москва, Санкт-Петербург	

8.ВАРІАНТИ ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРОМІЖНИХ КОНТРОЛІВ

Запитання проміжних модульних контролів:

МКР 1

Варіант 1

1. Суть і значення дисципліни «Регіональна економічна і соціальна географія».
2. Суспільно-географічна характеристика Польщі.
3. Загальна характеристика господарства Німеччини.

Варіант 2

1. Значення і суть типології. Основні показники типології держав.
2. Характеристика економіко-географічного положення Центральної Європи.
3. Загальна характеристика господарства країн Західної Європи.

Варіант 3

1. Типи держав сучасного світу за рівнем соціально-економічного розвитку.
2. Суспільно-географічна характеристика Албанії.
3. Загальна характеристика господарства Франції.

Варіант 4

1. Розвиток економічної і соціальної географії зарубіжних країн.
2. Суспільно-географічна характеристика Болгарії.
3. Західна Європа: місце і роль держав у сучасному світі.

МКР 2

Варіант 1

1. США. Характеристика географічного положення.
2. Основні риси господарства Канади.
3. Рівень економічного і соціального розвитку країн Південно-Західної Азії. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Варіант 2

1. Основні риси господарства США.
2. Аргентина. Загальна характеристика.
3. Туреччина – особливості географічного положення.

Варіант 3

1. Характеристика населення США
2. Основні риси господарства Бразилії.
3. Природні умови і ресурси Південно-Західної Азії.

Варіант 4

1. Характеристика господарських комплексів США.
2. Основні риси господарства Мексики.
3. Нафтогазоносні райони Перської затоки.

МКР 3

Варіант 1

1. Південна Азія. Характеристика природних умов і ресурсів.
2. Китай, місце у світі. Природні умови, ресурсний потенціал.
3. Зовнішньоекономічні зв'язки Східної Азії.

Варіант 2

1. Характеристика географічного положення Південної Азії.
2. Населення, особливості демографічної ситуації Китаю.
3. Південно-Східна Азія, природні умови та ресурси.

Варіант 3

1. Загальна характеристика господарства Індії.
2. Природні умови і ресурси Південно-Східної Азії.
3. Характеристика господарства Сінгапуру.

Варіант 4

1. Населення. Внутрішні відмінності Індії.
2. Загальна характеристика господарства Китаю.
3. Південно-Східна Азія, особливості господарського комплексу.

МКР 4

Варіант 1

1. Японія. Місце в світі, склад території та географічне положення.
2. Особливості розвитку і загальні риси господарства Африки.
3. Суспільно-географічна характеристика Нової Зеландії.

Варіант 2

1. Населення Японії. Мегаполіс Токайдо.
2. Господарський комплекс Нігерії.
3. Природно-ресурсний потенціал Австралії.

Варіант 3

1. Структура господарства Японії. Промисловість, енергетика.
2. Природні умови і ресурси Африки.
3. Австралія – особливості розвитку господарства, внутрішні відміни.

Варіант 4

1. Характеристика агропромислового комплексу Японії.
2. Ефіопія – одна з найменш розвинутих держав світу. Загальна характеристика.
3. Своєрідність участі Океанії у міжнародному поділі праці.

9.ЗАПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1-ий блок

1. Типологія і типи держав світу.
2. Економічно високорозвинені «малі» країни Західної Європи.
3. Середньорозвинені держави Західної Європи.
4. Середньорозвинені держави Центральної Європи.
5. Країни-нафтоекспортери.
6. Найменш розвинуті держави.
7. Соціально-економіко-географічна характеристика Східної Азії.
8. Соціально-економіко-географічна характеристика Південно-Східної Азії.
9. Соціально-економіко-географічна характеристика Південної Азії.
10. Соціально-економіко-географічна характеристика Південно-Західної Азії.
11. Соціально-економіко-географічна характеристика Північної Африки.
12. Соціально-економіко-географічна характеристика Західної Африки.
13. Соціально-економіко-географічна характеристика Східної Африки.
14. Соціально-економіко-географічна характеристика Південної Африки.
15. Соціально-економіко-географічна характеристика Центральної Африки.
16. Соціально-економічна географія Швейцарії.
17. Соціально-економічна географія Нідерландів.
18. Соціально-економічна географія Фінляндії.
19. Соціально-економічна географія Чехії.
20. Соціально-економічна географія Болгарії.
21. Соціально-економічна географія Македонії.
22. Соціально-економічна географія Нової Зеландії.
23. Соціально-економічна географія Аргентини.

24. Соціально-економічна географія ПАР.
25. Соціально-економічна географія Австралії.
26. Соціально-економічна географія Канади.
27. Соціально-економічна географія Туреччини.
28. Соціально-економічна географія Сінгапуру.
29. Соціально-економічна географія Мексики.

Примітка: відповідь на 2-6 запитання має включати характеристику місця держав даного типу в світі, структуру їх господарства та більш детальну характеристику однієї з них.

Відповідь на 7-15 запитання включає склад регіону, господарську оцінку ПРП, особливості господарства і місця у світі.

2-ий блок.

1. Соціально-економічна географія Польщі.
2. Соціально-економічна географія Німеччини.
3. Соціально-економічна географія Великої Британії.
4. Соціально-економічна географія Франції.
5. Соціально-економічна географія Італії.
6. Соціально-економічна географія США.
7. Соціально-економічна географія Японії.
8. Соціально-економічна географія Китаю.
9. Соціально-економічна географія Індії.
10. Соціально-економічна географія Бразилії.
11. Соціально-економічна географія Аргентини.
12. Соціально-економічна географія Росії.
13. Велика Британія на ринку міжнародних послуг.
14. Франція на світовому туристичному ринку.
15. Машинобудування і хімічна промисловість ФРН.
16. Причини, ознаки і наслідки слаборозвинутості Індії.

17. Спеціальні економічні зони і відкриті «порти» Китаю.
18. Формування території США та американської нації.
19. Позиції США у світі, причини і умови.
20. Північноамериканський тип господарства.

Примітка: відповідь на питання 1-12 включає:

- *ПГП та господарська оцінка ПРП*
- *Населення*
- *Особливості розвитку та загальна характеристика господарства*
- *Промисловість*
- *Сільське господарство*
- *Транспорт*
- *Участь у МГПП*
- *Внутрішні відміни*
- *Природна та культурна спадщина*

3-й блок

Економіко-географічна характеристика окремих географічних регіонів

1. Іль-де –Франс та Паризький басейн.
2. Середземномор'я.
3. Південний Захід Франції.
4. Південна Англія.
5. Центральна Англія.
6. Шотландія.
7. Північний Рейн-Вестфалія.
8. Північ ФРН.
9. Прирейнський Південний Захід.
10. Саксонсько-Тюрингський район.
11. Північ Італії.

12. Центр Італії.
13. Південь Італії.
14. Центральний район Польщі.
15. Південь Польщі.
16. Північ Польщі.
17. Південь Індії.
18. Захід Індії.
19. Схід Індії.
20. Північ КНР.
21. Дунбей.
22. Південний Китай.
23. Південно-Західний Китай.
24. Канто.
25. Кінкі.
26. Хоккайдо.
27. Босваш.
28. Південь США.
29. Захід США.
30. Північ США.

11.ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЇХ ВИКОНАННЯ

На самостійне виконання виносяться три блоки запитань:

- 1) Характеристика територіальних відмін у розміщенні господарства Франції, Великої Британії., Італії, США, Канади, Австралії, Індії, Туреччини, Китаю, Японії
- 2) Ознайомлення з державами, які мають типові риси окремих регіонів, зокрема: Чехія, Румунія, Македонія, Боснія і Герцоговина, Швейцарія, Люксембург, Нідерланди, Фінляндія, Португалія, Перу, Чилі, Куба, Гаїті, Алжир, Намібія, Габон, Кенія, Ізраїль, Саудівська Аравія, Іран, Пакистан, Бутан, Шрі-Ланка, В'єтнам, Індонезія, Камбоджа, Малайзія, Таїланд, Монголія, Корея Північна, Корея Південна, Тайвань.
- 3) Характеристика господарства держав СНД (Україна, Росія, Білорусь), Латвії, Литви, Естонії, Грузії, Вірменії, Таджикистану, Казахстану, Узбекистану, Туркменістану.

Для виконання самостійної роботи студент повинен мати окремий зошит, де занотовує окремі риси економічних районів та держав за наступним планом:

- Територія (для економічних районів склад території) та її географічне положення;
- Природні умови та ресурси;
- Населення;
- Особливості історичного розвитку;
- Характерні риси господарства (первинний сектор, вторинний та третинний сектори);
- Місце у міжнародному (для регіонів – регіональному) поділі праці;
- Внутрішні відміни.

ДЛЯ ПОДАТОК:

